

Ποιμαντορική Ἐγκύκλιος
ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Μικρασιατῶν Ἱερομαρτύρων καὶ Ἐθνομαρτύρων
ὕπ' ἀριθμ. 821

Ἀ λ έ ξ ι ο ς
Ἐπίσκοπος καὶ Μητροπολίτης
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας
Πρὸς τὸν ἱερό κλῆρο
καὶ τὸ φιλόχριστο λαὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,

Ἔχουμε ἤδη εἰσέλθει στὸν δεύτερο αἰῶνα ἀπὸ τὰ δραματικά γεγονότα ποὺ ἐκτυλίχτηκαν στὴ Μικρὰ Ἀσία καὶ στὸν Πόντο ἐκεῖνες τίς ἀποφράδες μέρες τοῦ 1922. Ἦταν τότε ποὺ ἐκείνη ἡ γῆ, ἡ εὐλογημένη ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ποτισμένη ἀπὸ τὸν ἰδρῶτα τῶν τιμίων προγόνων, ποτίζεται πιά μὲ τὸ αἷμα ἀθῶων ἀνθρώπων. Καὶ ἡ θάλασσα ἡ γαλανὴ ματώνεται κι ἐκείνη ἀπὸ τὴ θυσία τῶν **Νεομαρτύρων μας, στὴ Σμύρνη** μὲ τὰ παράλιά της, στὴν **Τραπεζοῦντα**, στὴν **Κερασσοῦντα**, στὴ **Σαμψοῦντα** καὶ στὴ **Σινώπη**. Προσευχές, δεήσεις, κραυγές ἀπόγνωσης, χωρὶς δυνατότητα γιὰ τὸ τελευταῖο ἱερό καθῆκον, τὸ μοιρολόι γιὰ νεκροὺς γονεῖς, ἀδελφούς, δασκάλους, εὐεργέτες.

Ἡ γῆ τῆς **Ἰωνίας** καὶ τοῦ **Πόντου** ἔδωσε μεγάλους σοφοὺς κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, γύρω ἀπὸ τίς θεωρίες τῶν ὁποίων περιστρέφεται ἡ σκέψη στὴ συνέχεια, μέχρι τίς μέρες μας. Οἱ ἴδιες περιοχές δέχτηκαν πρῶτες τὸ Εὐαγγέλιο ἀπὸ τοὺς **Ἀποστόλους Πέτρο καὶ Ἀνδρέα** καὶ ἀνέδειξαν Ὅσιους καὶ Ἁγίους τῆς Πίστεως, καί, στὴν περίοδο τῶν διωγμῶν, μάρτυρες τῆς Ἀλήθειας τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐκεῖ μεγαλοῦργησε ἡ προσευχητικὴ σκέψη τῶν Ἁγίων Καππαδοκῶν Πατέρων, ποὺ **μόλιασαν μὲ τὸν εὐαγγελικὸ λόγο τὴν ἀρχαία σοφία**, καὶ σμίλευσαν τὸν μοναδικὸ **Ἑλληνοχριστιανικὸ Πολιτισμό**.

Ἡ ὁποία ἀναδρομὴ σ' αὐτοὺς τοὺς ἱερούς τόπους συνυφαίνεται μὲ τὴν αἴσθησι ἑνὸς μεγαλείου, ποὺ προσκαλεῖ στὴ μελέτη τοῦ χώρου καὶ τῆς ἱστορίας του καὶ προκαλεῖ δικαιολογημένη περηφάνεια γιὰ ὅσα, μεγάλα καὶ θαυμαστά, κατόρθωσαν οἱ πατέρες μας, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴν καθάρια σκέψη καὶ τὸν τίμιον ἰδρῶτα τους. Ὡστόσο, κάπου σφίγγεται ἡ καρδιά, λυγίζουν τὰ γόνατα, τὸ βλέμμα χαμηλώνει καὶ κρουνοὶ δακρύων κατακαΐνε τὸ πρόσωπο.

Στὴ σκέψη μας ὁ Ἐθνομάρτυρας **Μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος**, ὁ γενναῖος Ἱεράρχης, τὸ πρῶτο θῦμα τῆς τουρκικῆς θηριωδίας. **Μποροῦσε νὰ φύγει**, ὅπως **τοῦ προτάθηκε** ἀπὸ ἰσχυροὺς τῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ δέν ἦταν τυχαῖος ἄνθρωπος. Ἦταν ὁ Ποιμενάρχης «εἰς τύπον Χριστοῦ», ὁ ὁποῖος θὰ ἔθετε καὶ αὐτὸς τὴν ψυχὴν του ὑπὲρ τοῦ λαοῦ του. Ἐμεινε στὴν ἔδρα του, γνωρίζοντας ὅτι τὸν περίμενε ὁ μαρτυρικός θάνατος.

Ὁ Νουρεντίν τὸν προσέβαλε μὲ αἰσχρὰ λόγια καὶ τὸν παρέδωσε στὸ μαινόμενο πλῆθος. Οἱ «δικαστές» του ἦσαν ἡμιάγριοι, αἰμοδιψεῖς καὶ ἀδίστακτοι, ἔτοιμοι νὰ τὸν κατασπαράξουν. Τοῦ κόψανε τὰ **αὐτιά**, τὴ **μύτη**, τὰ **ἄκρα**, τοῦ βγάλανε τὰ **μάτια**, τὸν τρύπησαν μὲ τίς **λόγχες** τους καί, ἀφοῦ τὸν ἔδεσαν σὲ **ἄλογα**

άφηνιασμένα, τόν περιέφεραν στά στενά τῆς Σμύρνης. Κάθε πέτρα καί κάθε ρεῖθρο ματώθηκε ἀπό τό αἷμα τοῦ Ἁγίου. Ὅσο γιά **τό σκῆνωμά του, δέν βρέθηκε ποτέ,** γιατί γνώριζαν ἀσφαλῶς οἱ δῆμιοι ὅτι θά ἀπολάμβανε τῆς τιμῆς τοῦ πιστοῦ λαοῦ, ὅπως συμβαίνει μέ τά ἱερά Λείψανα ὅλων τῶν Ἁγίων διαχρονικά.

Μέ τόν Μητροπολίτη Χρυσόστομο μαρτύρησαν **καί οἱ ἄλλοι ἱεράρχες** τῶν Παραλίων. Εἶναι ὁ Μοσχονησίωv Ἀμβρό-σιος, ὁ Κυδωνιῶv Γρηγόριος, ὁ Ἰκονίου Προκόπιος, ὁ Ζήλων Εὐθύμιος, ἑκατοντάδες Κληρικοί, πού τό τιμημένο μαῦρο ῥάσο τους βάφτηκε κόκκινο ἀπό τό αἷμα τους, καί χιλιάδες πιστῶν, Κλῆρος καί Λαός, «*ἱερά σφάγια*», μάρτυρες «*ὑπέρ τῆς ἀμωμῆτου ἡμῶν Πίστεως καί τῆς φιλάτης Πατρίδος*». **Οἱ ξένοι, «ἐταῖροι» μας** στόν προηγηθέντα **Α΄ Παγκόσμιον Πόλεμον,** παρατηροῦσαν ἀπό τά καράβια τους τή σφαγή καί φωτογράφιζαν τήν ὁμορφὴν Σμύρνην, πού εἶχε παραδοθεῖ στίς φλόγες. «*Ἡ Σμύρνη τῶν Ἑλλήνων ἑσταυρώθη, ὁ Πόντος ἑσταυρώθη, τετέλεσται*».

Τό **1922** συνετελέσθη μιὰ **ἐθνική τραγωδία, πολύ χειρότερη,** σύμφωνα μέ πολλούς μελετητές, **καί ἀπό τήν Ἄλωση τῆς Βασιλεύουσας.** Δέν ἦταν μόνο ἡ **σφαγή** χιλιάδων ἀνθρώπων. Τή φοβερή **γενοκτονία** ἀκολούθησε ὁ **ξεριζωμός** ἑκατοντάδων χιλιάδων νοικοκυραίων, πού **τούς ἐπεβλήθη ἡ ἐγκατάλειψη τῶν προγονικῶν ἐστιῶν** καί ἡ πορεία πρὸς τήν Πατρίδα, πού ἄνοιξε τήν ἀγκαλιά της ἀλλά δέν εἶχε τά μέσα γιά τίς τόσες ἀνάγκες.

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,

Ἐνάμιση ἑκατομμύριο ἀδελφοί ἦλθαν στήν Ἑλλάδα καί ξεκίνησαν μιὰ νέα ζωὴ μέ πολλές δυσκολίες. Ἔφεραν τίς ἐφέστιες εἰκόνες καί τά ἱερά σύμβολά τους καί συνέχισαν μέ θέρμη τὴν Λατρεία στόν Τριαδικό Θεό, μέ τήν πρεσβεΐα τῆς Παναγίας καί τῶν Ἁγίων. Ἐζησαν σέ παράγκες, μέ θέρμανση τίς ἀνάσες τους, κονσερβοκούτια γιά γλάστρες, τό δρόμο γιά ἐστίαση καί μόνη πολυτέλεια τόν ἀσβέστη. Σύντομα ἀναγνωρίστηκε τό **ἦθος καί ἡ φιλοπρόοδος διάθεσή τους** καί κέρδισαν τήν **ἐκτίμηση ὅλων.**

Στεκόμαστε μέ δέος ἐνώπιον τῶν Ἁγίων Μαρτύρων καί ἡρώων τῆς Τραγωδίας τοῦ 1922. **Μνημονεύουμε τῶν θυμάτων** καί δεόμεθα γιά τίς ψυχές τους. **Καμαρώνουμε τήν πρόοδο** τῶν προσφύγων ἀδελφῶν μας καί βλέπουμε μέ ἱκανοποίηση τά **παιδιά καί τά ἐγγόνια** τους νά διακρίνονται. Χαίρομαι νά βλέπω **τά ἱερά λάβάρά τους,** νά τά σηκώνουν μέ εὐλάβεια νεαροὶ βλαστοί, γεμᾶτοι ὄνειρα καί ἐλπίδες. Τούς εὐλογῶ ἀπό τά βάθη τῆς καρδιάς μου.

Ἄς ἔχουμε τήν πρεσβεΐα τῶν Ἁγίων Ἱεραρχῶν Χρυσοστόμου Σμύρνης, Μοσχονησίωv Ἀμβροσίου, Κυδωνιῶv Γρηγορίου, Ἰκονίου Προκοπίου, Ζήλων Εὐθυμίου καί τῶν σὺν αὐτοῖς ἀναιρεθέντων κατὰ τήν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν μαρτύρων καί ἅς προσευχηθοῦμε, ὥστε νά μὴν ἀντιμετωπίσουμε ποτέ στό μέλλον τέτοια δοκιμασία.

Χρόνια Πολλά καί Εὐλογημένα
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

+ Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος